

a/a

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

DEPARTAMENT SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Warszawa, dnia 20 września 2021 r.

DOB.NK.6621.7.1.2021.JG(7)

Pan
Paweł Andrysiak
Prezes Zarządu
Samodzielnego Koła Terenowego nr
24 Społecznego Towarzystwa
Oświatowego w Poznaniu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057)¹, przeprowadzono kontrolę planową w Samodzielnym Kole Terenowym nr 24 Społecznego Towarzystwa Oświatowego² w Poznaniu.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie przedstawionym, w protokole kontroli³ na podstawie upoważnień wydanych przez Pana Tomasza Molińskiego, Zastępcę Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Przedmiot kontroli obejmował: *Prawidłowość prowadzenia przez organizacje pożytku publicznego działalności odpłatnej pożytku publicznego.*

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Ustalenia kontroli przedstawiono w sporządzonym w dniu 30 lipca 2021 r. protokole kontroli nr DOB.NK.6621.7.1.2021.JG(2), który został doręczony organizacji w dniu 17 sierpnia 2021 r., podpisany 20 sierpnia 2021 r. przez p. [REDAKTED]⁴ i przesłany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w dniu 26 sierpnia 2021 r.

¹ Zwana dalej „ustawą”;

² Zwane dalej „Stowarzyszeniem”;

³ Iwona Chojnacka – główny specjalista, Justyna Guściora - główny specjalista oraz Jakub Bartkowski – starszy specjalista w Wydziale Procedur Kontrolnych;

⁴ E-mail z dnia 2 września 2021 r.;

Do ustaleń zawartych w protokole kontroli pismem z 2 września 2021 r.⁵ złożono zastrzeżenia zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy. Przedstawione zastrzeżenia nie zostały uwzględnione⁶.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Stowarzyszenia w zakresie objętym kontrolą **oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

Powyższą ocenę uzasadniają ustalenia kontroli, które oparto na przedstawionej dokumentacji źródłowej oraz wyjaśnieniach Pana [REDAKTOWANE] – Skarbnika Stowarzyszenia.

I. Ustalenia kontroli

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

1. Działalność odpłatna pożytku publicznego

Mając na uwadze ustalenia kontroli przedstawione w pkt. 1 protokołu z dnia 30 lipca 2021 r. nie stwierdzono naruszenia postanowień art. 8 ust. 2 ustawy⁷.

2. Prowadzenie działalności odpłatnej pożytku publicznego

Zgodnie z ustaleniami kontroli nie stwierdzono naruszenia art. 9 ust. 1 pkt 1⁸, art. 9 ust. 1 pkt 2⁹, oraz art. 9 ust. 3 ustawy¹⁰, co zostało opisane w pkt. 2 protokołu kontroli.

3. Rachunkowe wyodrębnienie odpłatnej działalności pożytku publicznego

W wyniku kontroli stwierdzono, że organizacja spełniła wymogi określone w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy¹¹, co zostało opisane w pkt. 3 protokołu.

4. Określenie w statucie lub innym akcie wewnętrznym zakresu prowadzonej działalności pożytku publicznego

Zgodnie z ustaleniami kontroli stwierdzono naruszenie art. 10 ust. 3 ustawy¹², co zostało opisane w pkt. 4 protokołu.

⁵ Wpływ pisma do KPRM - 6 września 2021r.;

⁶ Pismo nr DOB.NK.6621.7.1.2021.JG(4) z 8 września 2021 r.

⁷ *Przychód z działalności odpłatnej pożytku publicznego służy wyłącznie prowadzeniu działalności pożytku publicznego;*

⁸ *Działalność odpłatna pożytku publicznego organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 stanowi działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, jeżeli wynagrodzenie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 udpp jest w odniesieniu do działalności danego rodzaju wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności;*

⁹ *Działalność odpłatna pożytku publicznego organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 udpp stanowi działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli przeciętne miesięczne wynagrodzenie osoby fizycznej z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego, za okres ostatniego roku obrotowego, a w przypadku zatrudnienia trwającego krócej niż rok obrotowy – za okres tego zatrudnienia, przekracza 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni, tj. 5.169,06 zł x 3 = 15.507,18 zł;*

¹⁰ *Nie można prowadzić odpłatnej działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej w odniesieniu do tego samego przedmiotu działalności;*

¹¹ *Prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 ustawy odpłatnej działalności pożytku publicznego wymaga rachunkowego wyodrębnienia tej formy działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyniku, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości;*

¹² *Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacji pozarządowej oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym;*

Jednocześnie ustalono, że organizacja naruszyła postanowienia art. 20 ust. 1 pkt 6, ponieważ statut Stowarzyszenia nie zawierał obligatoryjnych zapisów określonych w ww. przepisie ustawy.

5. Zamieszczenia zatwierdzonych sprawozdań finansowych i merytorycznych na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (dalej: NIW-CRSO) oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia

a. Zamieszczenie zatwierdzonych sprawozdań finansowych i merytorycznych na stronie podmiotowej NIW-CRSO.

W wyniku kontroli stwierdzono, że organizacja nie naruszyła postanowień art. 23 ust. 6b ustawy¹³, co opisano w pkt. 5a protokołu kontroli.

b. Zamieszczenie zatwierdzonych sprawozdań finansowych i merytorycznych na stronie internetowej organizacji

Zgodnie z ustaleniami kontroli stwierdzono częściowe naruszenie art. 23 ust. 2a ustawy¹⁴, co zostało opisane w pkt. 5b protokołu kontroli.

6. Prawidłowość gromadzenia, wydatkowania i ewidencjonowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej: pdof)

a. Środki z 1% pdof

Środki pochodzące z 1% pdof przekazywane były na rachunek bankowy organizacji nr 04 1090 1737 0000 0000 7201 1970. Kwota środków pochodzących z 1% pdof z rozliczenia za rok 2019 przekazanych przez urzędy skarbowe w 2020 r., według zapisów ewidencji księgowej Stowarzyszenia wyniosła 45 537,80 zł. Analiza przedłożonych zespołowi kontrolującemu wyciągów bankowych z ww. rachunku bankowego za rok 2020 wykazała zbieżność kwot otrzymanych z tytułu 1% pdof z ewidencją księgową¹⁵, natomiast ww. kwota nie odpowiada kwocie¹⁶ zawartej w *Wykazie Ministerstwa Finansów za rok 2020*¹⁷. Różnica danych przedstawionych w ww. dokumencie wynika z faktu, iż prezentuje on stan z dnia 16 września 2020 r., natomiast wpływy z 1% pdof przekazywane są również po ww. terminie.

b. Wydatkowanie środków z 1% pdof

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wydatkowania środków z 1% pdof.

¹³ Organizacja pożytku publicznego, której rok obrotowy nie jest rokiem kalendarzowym, zamieszcza na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, o których mowa w ust. 1-2 i 2b, w terminie do dnia 30 listopada roku następującego po roku obrotowym, za który jest składane sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne;

¹⁴ Organizacja pożytku publicznego podaje sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 2, do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej;

¹⁵ Konta księgowe: 762-8 – 1% z Podatku, 762-9 – Szkolny budżet inicjatyw;

¹⁶ 45 458,30 zł;

¹⁷ Wykaz organizacji pożytku publicznego, które w 2020 r. otrzymały 1% należnego podatku za 2019 r. (stan na dzień 16 września 2020 r.);

W okresie objętym kontrolą koszty z tyt. prowadzonej odpłatnej działalności pożytku publicznego finansowane ze środków z 1% pdof wyniosły 33 501,69 zł¹⁸ i zostały one poniesione w związku z zakupem materiałów dydaktycznych i wyposażenia szkoły.

c. Wyodrębnienie w ewidencji księgowej środków z 1% pdof

Zgodnie z ustaleniami kontroli stwierdzono częściowe naruszenie art. 27 ust. 2c udpp¹⁹. Ustalenia w zakresie ww. punktu zostały opisane w pkt. 6c protokołu kontroli.

7. Prawidłowość przekazywania środków pochodzących z 1% pdof

W wyniku kontroli stwierdzono, że organizacja nie naruszyła postanowień art. 27aa ustawy,²⁰ co zostało opisane w pkt. 7 protokołu kontroli.

8. Obowiązki wynikające z przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor)

Zgodnie z ustaleniami kontroli stwierdzono naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, co opisano w protokole kontroli w pkt. 8.

Ustalono ponadto, że w dokumentach źródłowych potwierdzających wydatkowanie środków z 1% pdof wskazywano błędnie, jako nabywcę Społeczną Szkołę Podstawową nr 2, nie natomiast Stowarzyszenie, które jest dysponentem ww. środków. Jednocześnie ustalono, że w zapisach polityki rachunkowości wskazano zapisy dotyczące „Spółki”.

II. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak wyodrębnienia w statucie zakresu prowadzonej odpłatnej działalności pożytku publicznego, co stanowi naruszenie art. 10 ust. 3 ustawy;
2. brak wskazania w statucie obligatoryjnych zapisów określonych w art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy, co stanowi naruszenie niniejszego przepisu;
3. brak aktualizacji strony internetowej w zakresie publikacji sprawozdań merytorycznych i finansowych z poszczególnych okresów sprawozdawczych, w tym sprawozdań za 2018 r., co stanowi naruszenie art. 23 ust 2a ustawy;
4. brak wyodrębnienia konta księgowego służącego wyłącznie do ewidencji środków z 1% pdof przekazywanych przez właściwych naczelników urzędów skarbowych, czym naruszono postanowienia art. 27 ust. 2c ustawy;
5. ewidencjonowanie na koncie służącym do ewidencji kosztów wynagrodzeń ze środków 1% pdof, kosztów wynagrodzeń ponoszonych z innych źródeł przychodów, co stanowi naruszenie postanowień art. 27 ust. 2c ustawy;
6. naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości poprzez niezamieszczenie w opisie, w części dokumentów źródłowych stwierdzenia, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym.

¹⁸ Zestawienie wydatków poniesionych ze środków 1% pdof oraz ewidencja księgowa konta 502-402-10 *Szkolny budżet inicjatyw*;

¹⁹ *Organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków finansowych pochodzących z 1% pdof*;

²⁰ *Organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a ustawy, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie.*

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. niezamieszczanie w części dokumentów źródłowych informacji o sfinansowaniu wydatku ze środków 1% pdof;
2. zamieszczenie w treści obowiązującej polityki rachunkowości zapisów dotyczących „Spółki”.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

W wyniku analizy dokumentacji stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia w działalności Stowarzyszenia, które są konsekwencją niewystarczającej znajomości określonych wymogów ustawy. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia stoją w sprzeczności z przepisami ustawy określonymi w pkt II wystąpienia pokontrolnego. Stwierdzono również uchybienia m.in. polegające na wykazaniu w polityce rachunkowości zapisów dotyczących „Spółki” oraz niezamieszczanie w części dokumentów źródłowych informacji o sfinansowaniu wydatku ze środków 1% pdof.

IV. Zalecenia i wnioski

Wobec powyższych ustaleń, w tym stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień zaleca się:

1. wyodrębnienie w statucie zakresu prowadzonej odpłatnej działalności pożytku publicznego (art. 10 ust. 3 ustawy);
2. wskazanie w statucie obligatoryjnych zapisów określonych w art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy;
3. aktualizację strony internetowej w zakresie publikacji sprawozdań merytorycznych i finansowych z poszczególnych okresów sprawozdawczych, w tym sprawozdań za 2018 r.,
4. wyodrębnienie konta księgowego służącego wyłącznie do ewidencji środków z 1% pdof przekazywanych przez właściwych naczelników urzędów skarbowych (art. 27 ust. 2c ustawy);
5. ewidencjonowanie na koncie służącym do ewidencji kosztów wynagrodzeń ze środków 1% pdof jedynie takich operacji, które odpowiadają tym zdarzeniom gospodarczym;
6. zamieszczenie w opisach dokumentów źródłowych stwierdzenia, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym (art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości);
7. zamieszczanie na dokumentach źródłowych informacji o sfinansowaniu wydatku ze środków 1% pdof;
8. korekta treści polityki rachunkowości w zakresie zapisów dotyczących „Spółki”.

Na podstawie § 20 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2054) zobowiązuje Stowarzyszenie do przekazania informacji o sposobie usunięcia nieprawidłowości i uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

**Dyrektor
Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego**

Szymon Dziubiński

